

粵遊紀略

去年七月予在北京德政印州德九湖二位
居士之約同遊形公五里與湯見人上淨士慧之天
和而遊道中文字律法生今日特將自己近年
畫中所作所撰作一冊更江報新教慈願大
後者亦茶若干杯賜物無字不印一方賜余
多寶月樹居士其緣深幸其得贈法冊
予感直誠至信一冊結集航公司務程任
正勝二位精心刻作竟得神其具日前果紅
劉翰芳朴小琳韓玲居士等世山得見悅
雙彌跋不約而同解書表相助也勝緣也
若遇直人勿吝開口此謂予嘗之斥以不
同考式問道于北方法源手致行老和為一州
高賢矣手德林老和江西青原山修光老
和尚等禪門者宿願大加持勝緣不可思議
指一切眾生人皆如死云徒生故國不語其
心亦與之流次及歸舟中非徒贊即誇多不談
最好用功道人多面打公反階階門不談是
好到向心文德會心一笑文竹弄墨一切百景天
破清時來

庚戌孟冬月 頤文竹記于燕山台合刻

Китай та Японія в XVI—XVIII ст.

План уроку

1. Китай в епоху Мін.

2. Імперія Цин.

3. Об'єднання Японії.

4. Самозакриття

Країни Вранішнього

Сонця.

Китай в епоху Мін (1368-1644)

Укріплення китайської економіки

сільське
господарство

розширили
ся посівні
площі

діяла
налагоджена
система
штучного
зрошення

покращилася
техніка
землеробства

працювали
великі
мануфактури

процвітали
торгівля
і ремесла

Конфуціанство

Із давніх-давен у Китай проникали різні релігії, у тому числі християнство та іслам. Але панівною стало конфуціанство, назване так за ім'ям його засновника Конфуція (Кун-фу-цзи - мудрець Кун)

Конфуці

и

Конфуціанство

Основ
а

чесність, справедливість,
вірність обов'язку,
відданість

Необхідні
умови

шанування батьків, повага
до старших, турбота про
молодших, щирість і
гуманність

Велика
роль

навчанню, тому що воно
вдосконалює людину

Конфуціанство внесло в життя китайців чіткий порядок.

- Кожний мусив знати своє місце в суспільстві і не виходити за встановлені межі.
- Навіть вигляд одягу - вишиті на вбранні квіти чи тварини, вид головного убору чи пояса - мав підкреслювати становище людини.
- Звичайним людям (селянам, ремісникам, купцям) заборонялося носити коштовності, прикрашати свої будинки і навіть користуватися дорогим посудом.
- Покора імператору була беззаперечною

**Війна проти Японії на землях
Кореї стала останньою значною
перемогою імперії Мін.**

**Війна коштувала Китаю великої
крові і спустошила державну казну**

**Для отримання грошей уряд
збільшив податки**

**Масове розорення селян і голод
призвели до Селянської війни
1628-1644 рр**

**Ватажок Лі Цзи-чен у 1644 році захопив
Пекін.**

Династія Мін припинила існування

Лі Цзи-чен звільнив селян від податків, а гроші, потрібні для утримання війська, стягував з багатіїв. Правління самопроголошеного імператора тривало всього 42 дні. Налякана повстанням зрештою звернулася по допомогу до вчорашніх ворогів - маньчжурів. Ті з готовністю відгукнулись і разом з мінським військом розбили повстанців. Але після перемоги маньчжури заявили, що забрали Китай у бунтівників, а не в народу, і відмовилися залишити країну. Так прийшла до влади маньчжурська династія Цин (1644-1911).

Імперія Цин (1644-1911)

На чолі
держави

Маньчжурський
імператор

(богдохан)

Вищі
посади

Маньчжурська
знать

Династія Цин противилася зростанню європейського впливу і перейшла до політики «закриття» своїх територій для іноземців

У 1757 р. за наказом богдохана було закрито для іноземної торгівлі всі морські порти Китаю, крім Гуанчжоу (Кантона)

Об'єднання Японії

Японія — це країна, яка свято дотримувалася традицій і в той самий час активно сприймала від інших усе те, що могло стати **корисним.**

Країна розташована на чотирьох островах — Хоккайдо, Хонсю, Сікоку, Кюсю.

Земля здебільшого була у власності князів (дайме)

Формально на чолі держави

Синтоїзм, або Синто (шлях богів), — релігія, яка передбачала вірування у добрих і злих духів, а також обряди, за допомогою яких японці намагалися умилостивити духів.

**Імператор
(Небесний
Володар)
Функції**

**роль верховного
жерця
японської релігії
Синто
(синтоїзму)**

Фактично на чолі держави

**Сьогун
(«великий полководець,
який підкорює варварів»)**

Функції

Воєнна

Поліцейська

Управління державою

На початку Нового часу в Японії
продовжував існувати суворий поділ
суспільства на стани

Населення поділялося на чотири
стани

Воїн

и

Селян

и

Ремісник

и

Купц

і

Не входили до жодного зі станів:

Придворні, священики, лікарі та вчені

Парії — недоторкані, які виконували
найбруднішу роботу.

У становій системі існувала чітка ієрархія

Самур

Належність до цього стану передавалася у

До нього входили: воїни, князі, чиновники

Привілей: носити два мечі та отримувати пайку рису

Селян

мали годувати

Не могли залишити своє

Рис селяни вирощували лише для самураїв

Ремісник

Жили переважно в містах і обслуговували, як правило, потреби самураїв

Купц

Ставлення до них було принизливим

У результаті тривалих міжусобних війн Японія розпалася на окремі князівства

Понад століття між ними йшла невпинна кровопролитна боротьба, яка виснажувала сили народу і супроводжувалася його численними повстаннями

Змінити ситуацію і повернути Японію до мирного життя могли тільки її об'єднання та зміцнення центральної влади.

Землевласник Ода Нобунага (1534-1582) розгромив своїх головних противників і став фактичним правцем Японії

Нобунага зупинив міжусобиці на значній частині територій Японії, але сам загинув

Об'єднання країни продовжив Тойотомі Хідейосі (1536-1598). Він став одноосібним правителем Японії

Правління Тойотомі

Хідейосі:

Були випущені нові золоті та срібні гроші

Зросли площі оброблюваних земель і врожаї

Заохочувався розвиток ремесла і торгівлі

Зовнішня політика Японії стала дуже агресивною

Це не принесло успіху: війна проти Кореї закінчилася для Японії ганебним миром

Невдоволена таким результатом знать, скориставшись смертю Хідейосі, підняла заколот

Тойотомі
Хідейосі

Крапку в міжусобній війні поставив Ієясу Токугава (1542-1616)

В 1603 р. оголосив себе сьогун

Прибічникам роздав землі

В противників відібрав частину чи все майно

Епоха, коли правили спадкоємці Ієясу, тривала 264 роки і відома як сьогунат Токугава (1603-1867)

XVII ст. Із «Заповіту» Ієясу Токугава

Сьогун має остерігатися, щоб його не вводили в оману родичі. Правителі повинні поводитися відповідно до своїх прибутків і не розкошувати.

Впровадженням шкіл і поширенням освіти слід зробити Японію відомою.

Якщо правитель не знає труднощів свого народу, а народ не знає турбот свого правителя, то заворушення виникнуть самі по собі. Якщо правитель людинолюбний, то держава немає турбот. Якщо хтось із моїх нащадків зрадить ці правила, то тим самим виявить свою нездатність бути сьогуном. Це вже не буде мій гідний нащадок.

Ієясу
Токугава

Самозакриття Країни Вранішнього

Японія підтримувала зовнішні зв'язки з народами шістнадцяти країн.

Першими прибулими в Японію європейцями стали португальці

Слідом за ними з'явилися іспанці, голландці та англійці

Торгівля з ними розвивалася бурхливо і приносила великі прибутки всім учасникам

XVI ст. З «Японських листів» єзуїта Франціска Ксав'є Японці дуже товариські, доброзичливі, не злобні, цінують честь і гідність, ставлячи їх понад усе. Здебільшого вони бідні, але бідність тут не зневажається... Японці високо цінують зброю і дуже покладаються на неї... Вони не дозволяють собі звертатися до будь-кого образливо та зневажливо. Люди поводяться гідно, з великою повагою ставляться один до одного.

Якось один іспанський моряк похвалявся в японському порту, що володіння короля Іспанії постійно розширюються. Коли його спитали, чому так відбувається, іспанець відповів, що «спочатку приходять місіонери, а потім солдати короля». Про це негайно доповіли сьогуну Хідейосі той відреагував миттєво: усіх місіонерів змусили покинути країну

Сьогуні династії Токугава контакти з іноземцями звели до мінімуму

Заборонили не лише християнство, а й в'їзд іноземців до Японії

Виняток було зроблено лише для голландців, які допомогли придушити потужне селянське повстання, та для сусідів-китайців

Самим японцям під загрозою смертної кари не дозволялося залишати межі батьківщини, а також будувати великі, придатні для далекого плавання кораблі

у 1639 р. Японія завершила перехід до політики самоізоляції від зовнішнього світу

**«Самозакриття» Японії
тривало 215 років і врятувало
її від європейського
колоніального поневолення.**

**Але в умовах, коли в Європі
розгортався промисловий
переворот, ізоляція приречла
країну на технічну
відсталість.**

Дякую за увагу!